

สมาธิแมลงวัน

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ

เราตั้งใจฟังธรรม เพราะเราอยากจะประพฤติปฏิบัติธรรมให้สมควรแก่ธรรม ถ้ามันสมควรแก่ธรรมนะ สติก็สมควรกับสติ สมาธิก็เป็นสมาธิจริง ๆ ปัญญาก็เป็นปัญญาจริง ๆ ปัญญาในพระพุทธศาสนา เวลาใครเขาพูดปัญญาในพระพุทธศาสนา ๆ เพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา

เวลาลัทธิศาสนาอื่นนะ เขาบูชาตัณหา ยิ่งถ้าบูชาตัณหาใหญ่ ฆ่าโคฆ่าควายเป็นแสน ๆ ตัว เขายังได้บุญกุศลของเขา เขาปลื้มใจของเขาใจ

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ปาณาติปาตาฯ ไม่ให้รังแกกัน ไม่ให้เบียดเบียนกัน ไม่ให้ทำลายกัน ให้เมตตาต่อกัน ความเมตตาต่อกันแต่ถ้ามีกิเลสมันเมตตาไม่ได้ใจ มันเห็นหน้าแล้วมันหันรีหันขวางทั้งนั้น มันไม่ยอมพอใจใครทั้งสิ้น เวลากิเลสในหัวใจของคน ๆ นะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นหน้ามารแล้ว ได้ทำลายมารทั้งครอบครัวแล้ว ได้ตั้งชื่อไว้ให้มัน แล้วท่านก็มาอบรมสั่งสอนบ่มเพาะพวกเรารับขึ้นมาว่า

“พญามาร ลูกสาวพญามาร หลานพญามาร เหลนพญามาร มาร ๆ ครอบครัวของมารอยู่ในหัวใจของสัตว์โลก เวลามันอยู่ในหัวใจของสัตว์โลกมันถึงเป็นแก่นกิเลส มันเหนียวแน่นกับหัวใจ

ของสัตว์โลก ในหัวใจของสัตว์โลกไปหาไม่เจอ จะไปหากิเลสที่ไหนนะ จะเอานิวเคลียร์นิวตรอน จะไปทำลายมันไม่เจอหรอก ไม่มี เวลามันอยู่ มันอยู่ในหัวใจของสัตว์โลกไง มันอยู่ในหัวใจของเรา”

แต่เวลาเราศึกษา ศึกษาในตำรับตำรา เราก็ค้นคว้าของเราไปนะ ว่าไอ้ นั้นมันเป็นกิเลส ไอ้ นี้เป็นกิเลส นั้นเห็นใหม่ รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส ตัณหาความทะยานอยากของคนต่างหาก นี่ไง แต่เราไปว่ารูปอันนั้นไม่ดี รูปอันนี้ดีนะ มันเป็นไปตามอำนาจวาสนาไป

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา สิ่งใดถ้ามันประณีตท่านได้มาด้วยบุญกุศลของท่าน มันก็เรื่องหนึ่ง มันมีพระนะ เวลาพระเราทำให้เศร้าหมองได้สิ่งใดมาต้องทำให้มันทุบเสียหายก่อนแล้วค่อยใช้ นั่นไง เราไปขึ้นกับความเป็นจริงใจ ว่ามันจะเป็นกิเลสๆ

“รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตร แร่ธาตุสิ่งใดที่มันทรูหราขนาดไหน มันไม่ใช่กิเลสเลย ตัณหาของคนต่างหากเป็นกิเลส”

แต่ว่าเห็นใหม่ เวลาเป็นพระปฏิบัติ พระปฏิบัติเขาถึงว่าให้สำรวมระวัง สิ่งนั้นมันเป็นการกระตุ้นใจ รูป รส กลิ่น เสียง สิ่งที่ดีงาม สิ่งทีละเอียดสุขุมคัมภีรภาพ ใครๆ เขาก็อยากได้ ความอยากได้มันเกิดขึ้นแล้วใจ ความอยากได้มันเกิดขึ้นมาแล้วมันก็ต้องการสิ่งนั้นใจ

โมฆบุรุษตายเพราะลาภ อยากได้ลาภ อยากได้สักการะ อยากให้เชื่อถือศรัทธา อยากให้เขามานบนิมตต่อตน นั่นนะตายหมด เพราะอะไร

เพราะถ้าทำอย่างนั้นแล้วมันไปยอมจำนนกับเขาใจ เวลาประพฤติปฏิบัติธรรม ประพฤติปฏิบัติธรรมแล้วไปจำนนกับกิเลสใจ ไปยอมจำนนกับมัน ไปก้มกราบมันอีกต่างหาก แล้วบอก “นี่เป็นการประพฤติปฏิบัติ เป็นการฆ่ากิเลสๆ” ฆ่าอะไร มันฆ่าอะไร

สิ่งที่ได้มาตามความเป็นจริงใจ ใจ เวลาคนมีอำนาจวาสนานะ เวลาเอตทัคคะมีฤทธิ์มีเดช ขึ้นมาเพราะอะไร เขาสร้างของเขามาทั้งสิ้น ไม่ต้องไปแย่งชิงอะไรกับใครหรอก มันอยู่ในหัวใจของเรา เวลาความสุขความสงบระงับก็อยู่ในหัวใจนี้ หัวใจมันทุกข์มันยากก็หัวใจนี้

เราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีประเพณีวัฒนธรรม สิ่งที่เป็นประเพณีวัฒนธรรมเขาให้สร้างกุศลๆ ถ้าสร้างกุศล เวลาพระปฏิบัติของเราว่าสิ่งนั้นเป็นการทำให้เนิ่นช้า ทำให้เนิ่นช้าเห็นใหม่ ครูบาอาจารย์ของเราท่านถึงให้ลดให้ละไป

สิ่งที่เป็นภาระพะรุงพะรังอย่าไปจับไปตอง อย่าไปยึดไปถือ เวลาการทำหน้าที่การงาน ทำเสร็จแล้วให้มันเสร็จไป ทำงานมันเสร็จแล้วนะ งานเสร็จแล้วแต่หัวใจยังไม่เสร็จ ยังไปคิดไปปรุงไปแต่งไปสร้างภาพอยู่ในหัวใจนั้น ยังไปเผาผลาญหัวใจนั้นอีก นี่หัวใจของพระไป

หัวใจของโยมก็เหมือนกัน ถ้าหัวใจของโยม ถ้าที่ไหนเขามีงานมหรสพสมโภช โอโฮโฮ! สนุกสนานครึกครื้น สิ่งที่ครึกครื้นมันกระโดดโลดเต้นอยู่บนหัวใจของเราไป เต้น หัวใจของเราพองโตเลย เวลาจะไปเที่ยวเหมือนไก่ ไก่มันจะบิน เวลางานมันจบแล้วนะ เหมือนไก่มันจะตาย มันหงอยเหงา เดินกลับบ้านกลับช่องไม่ได้ไป เรื่องของโลกเป็นอย่างนั้นไป เรื่องของโลกเป็นอย่างนั้น

หัวใจของเราละ เวลามันติดมันดั้นในใจของเรา ฟังธรรมๆ ฟังธรรมของใคร เวลาหลวงปู่มันท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน เวลาท่านกลับมาในกรุงเทพฯ สมเด็จฯ ท่านถามไป

“หลวงปู่มันท่านไปอยู่ในป่าในเขา ท่านไปศึกษาเอากับใคร”

“กระผมอยู่กับตู่พระไตรปิฎก กระผมอยู่กับตำรับตำรา ยังค้นคว้าต้องเปิดแล้วเปิดอีกอยู่นี่”

“แล้วท่านไปศึกษากับใคร” เขาคิดว่าเขาต้องศึกษา ต้องศึกษาจากตำรับตำรา ศึกษาจากทฤษฎี ศึกษา ก็เขาเรียนมาๆ เรียนมาเพื่อปฏิบัติ เวลาหลวงปู่มันท่านตอบไป “ผมฟังธรรมอยู่ทุกวินาทีเลย ธรรมะเทศนาว่าการในหัวใจตลอดเวลาเลย”

“ธรรมะเทศนาว่าการในหัวใจตลอดเวลา” ธรรมมันเกิดๆ ใจ คนที่มีสติมีปัญญา มีประพฤติกปฏิบัติขึ้นมา เวลาธรรมมันเกิดขึ้นมานะ มันเทศนาว่าการอบรมสั่งสอนเราไปพร้อมกันเลย อบรมสั่งสอนเราแล้ว อบรมสั่งสอน

ธรรมเกิดไม่ใช่มรรค เวลามรรคขึ้นมาต้องศีล สมาธิ ปัญญา ต้องเกิดจากเรา เกิดจากการกระทำของเราใจ

เวลาธรรมเกิด ๆ ธรรมเกิดอำนาจวาสนาบารมี เวลาหลวงปู่มีท่านเกิด ท่านเกิดเป็นภาษาบาลีเลย หลวงตาท่านบอกเราเกิดเป็นภาษาไทย เวลาภาษาที่เจ้าของรู้จักใจ แต่ถ้าคนที่ไม่มีอำนาจวาสนาเกิดเป็นภาษาบาลี เวลาสื่อสารกับเทวดา อินทร์ พรหม เวลามาฟังเทศน์หลวงปู่มีภาษาใจไม่ใช่ภาษาบาลี ภาษาใจภาษาความรู้สึกนึกคิด

นี่ฟังธรรม ๆ ฟังธรรมเพื่อสัจธรรมอันนี้ แล้วสัจธรรมมันเป็นความจริงอยู่แล้ว ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นความจริง แต่มันจอมปลอมเพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของเราต่างหาก

เวลาศึกษาธรรม ๆ มา ก็ศึกษาธรรมมาแล้วก็ด้วยความชอบ ความไม่ชอบของตน ด้วยทิวจิตด้วยมุมมองของตนว่าอย่างนี้เป็นธรรม ๆ ใจ แล้วเวลามันเป็นการที่ไปขัดแย้งกิเลส ไม่ใช่ธรรม ๆ ทั้งสิ้น กิเลสมันอยู่กับเรา กิเลสมันอยู่ในหัวใจ ขัดใจเราก็คือขัดขากิเลส นั่นแหละ แต่มันขัดใจเราไม่ได้ใจ เพราะกิเลสเป็นเราใจ สรรพสิ่งเป็นเรา เราทำอะไรไม่ได้เลย

เราเกิดเป็นมนุษย์นะ ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ เชื่อมั่นในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การเกิดมามีคุณค่ามาก เพราะสิ่งที่มีชีวิตนี้มีคุณค่ามาก แต่ถ้าเราอยู่กับทางโลก ทางโลกสิ่งมีชีวิตขึ้นมา เขาเกิดมาแล้วให้สร้างบุญกุศลของตน คำว่า “สร้างบุญกุศล” เกิดมาชาตินี้ พันธุกรรมของจิต ชาตินี้เราจะทำคุณงามความดีได้มากน้อยขนาดไหน

พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พันธุกรรมของท่านเป็นอสงไขย ๆ นะ ตัดแต่งพันธุกรรมหัวใจนั้น สร้างบุญสร้างกุศลมาบ่มเพาะมาในใจของท่าน สะสมมาในใจนั้น ใจนั้นถึงมีอำนาจ มีคุณภาพ มีอำนาจวาสนาบารมีใจ แล้วมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ

แต่ในปัจจุบันนี้มาเกิดเป็นเรา ๆ มาเกิดเป็นเราในปัจจุบันนี้ ตั้งแต่อดีตชาติมามันจะมีมากน้อยขนาดไหน ได้สร้างสิ่งใดมา มันก็เป็นสันดาน สันดานของเราเกิดมาจากการสะสมที่เรา

ทำบุญกุศลหรือทำบาปอกุศลมา ถ้าทำมาสิ่งใดแล้ว สิ่งที่ทำมาๆ เวลานานาจิตตั้ง นานาจิตตั้ง มันเกิดตรงนี้ไง

ฉะนั้น คนเราจะไม่มีความรู้สึกนึกคิดเสมอกัน จะมีความคิดเสมอกันได้น้อย สิ่งที่ได้น้อย เห็นใหม่ แล้วคนมีอำนาจมากน้อยแค่ไหนมันอยู่ที่อำนาจวาสนาแล้ว

อำนาจวาสนาเวลาคนเกิดมานะ เห็นคนเฒ่าคนแก่เห็นแล้วเราก็ตระใจแล้ว เห็นคนป่วยติดเตียงนะ มีคนทีไปดูแลญาติของตนที่ติดเตียงๆ แหม! มันเศร้า มันแทบจะไม่อยากมีชีวิตต่อไปเลยนะ อยากจะหาทางออกให้ได้

มาหาเราเยอะแยะไปหมด แล้วมาอยู่สักพักหนึ่ง เดี่ยวๆ ก็ไปแล้ว พออยู่สักพักหนึ่งนะ พอทำไปมันจิตมันซัดใจ เวลาที่มันเห็น มันเห็นต่อหน้า มันเห็นสดๆ ร้อนๆ นะ เวลาญาติผู้ใหญ่ของเราเจ็บไข้ได้ป่วย ตัดแขน ตัดขา เปลี่ยนอวัยวะ เห็นแล้วมันสังเวช เวลาสังเวชมันสะท้อนๆ มันสดๆ ร้อนๆ มันก็คิดถึงทางออก

แต่เวลามาปฏิบัติแล้ว ปฏิบัติแล้วพอมันเริ่มคุ้นชิน พอคุ่นชินสักพักหนึ่งมันคือมันด้าน นี่ไง ก็เลสมันโลดเต้นอยู่บนหัวใจของสัตว์โลก มันโลดเต้นอยู่บนหัวใจของผู้ประพฤติปฏิบัติ นั่นนะ

เราจะประพฤติปฏิบัติทำให้เกิดสติ ทำให้เกิดสมาธิ ให้เกิดปัญญาขึ้นมาในหัวใจของตน มันเลยเกิดเป็นกิเลสที่มันครองหัวใจ มันบงการ มันอบรมบ่มเพาะ มันชักนำไป ตามมันไปๆ ทั้งๆ ที่เห็นซึ่งสังเวชมา ทั้งๆ ที่เห็นความทุกข์มา ธรรมสังเวชมันสะท้อนใจ เพิ่งมา เวลาปฏิบัติไปๆ มันคุ้นชินของมัน มันก็ให้กิเลสบงการต่อไปอีก นี่ไง เวลากิเลสมันฟูขึ้นมาในหัวใจนะ

แต่ถ้าว่าคนที่มีความคุณธรรมในหัวใจ ถ้ามันสงบระงับขึ้นมามันมีความสุขนะ **สุขอื่นใด** เท่ากับจิตสงบไม่มี มันเป็นสัปปายะ สถานที่ที่เป็นสัปปายะ เขาพูดกันบอกว่า “ทำไมต้องไปประพฤติปฏิบัติในป่า ทำไมต้องไปประพฤติปฏิบัติในที่สงบสงัด ทำไมต้องไปทรมานตน” ทรมานตนก็ทรมานกิเลสไง

กิเลสมันก็ชอบอย่างนั้น ชอบความสะอาด ชอบความสบาย ชอบให้คนส่งเสริม แล้วส่งเสริมก็ส่งเสริมกิเลสไป ส่งเสริมให้มันฟูขึ้นมา แล้วก็ลอยไปก็ลอยมา นักปฏิบัติลอยไปก็ลอยมา ลอยมาทำไม ที่นั่นจะดีกว่าที่นี่ ที่นี้จะดีกว่าที่นั่น มันขัดมันขวาง มันจะไปประพฤติปฏิบัติบนดวงจันทร์กัน แล้วมันก็ไม่ได้ไปปฏิบัติสักที ตายแล้วตายเล่า มันก็จะไปปฏิบัติดวงจันทร์ มันคิดไปอนาคตหมดไป

แต่ถ้าคนมีสติมีปัญญานะ ในปัจจุบันนี้เราทำของเรา แล้วทางโลก ทางโลกมันก็น่าเห็นใจนะ เขามีหน้าที่การงานของเขา เขาต้องเจียดเวลาของเขาามาเพื่อฝึกปฏิบัติ

ถ้าบวชเป็นพระ บวชเป็นนักบวชแล้วเวลา ๒๔ ชั่วโมง ๒๔ ชั่วโมงจริงๆ ถ้า ๒๔ ชั่วโมงนะ มันต้องอยู่ที่หัวหน้า หัวหน้าจะพาปฏิบัติไป หัวหน้าจะพาปฏิบัติเห็นใหม่ ทางจงกรมก็มีให้พร้อม ที่อยู่ที่อาศัยที่นั่นสมาธิภาวนาก็มี

เวลาหลวงตาท่านไปเยี่ยมเยียนลูกศิษย์ลูกหา ท่านจะเดินไปดูเลย ไปดูมันมีรอยเดินไหม ทางจงกรมมีไว้ทำไม มีไว้กราบไว้ไหว้มันหรือ เขามีไว้เดิน เขาสร้างไว้ให้พระเดินจงกรม เขาสร้างไว้ เขาทำไว้ เขาทำไว้ให้พร้อมเลย ทั้งทางจงกรมก็มี ที่นั่งสมาธิก็มี ต่างๆ ก็มี

แล้วเดินจงกรมทำไม

ก็เดินจงกรมเพื่อให้ใจมันสงบระงับเข้ามาใจ เดินจงกรมเพื่อการประพฤติปฏิบัติไป ไหนว่าเป็นการปฏิบัติธรรมๆ ใจ ถ้าการปฏิบัติธรรม ถ้าไม่ปฏิบัติด้วยเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา จะไปปฏิบัติทางไหน ถ้าปฏิบัติทางอ่อนหวาน ทางร้องขอเอาหรือ มันไม่มีหรอก

บอก “การศึกษา ศึกษามันต้องมีปัญญาก่อนแล้วถึงปฏิบัติ ถ้าเราปฏิบัติตอนนี้ เดี่ยวปัญญาเราไม่ทัน เดี่ยวกิเลสมันจะหลอก” มันก็หลอกไปเรื่อยแหละ พอมีการศึกษามา ศึกษามาก็รู้แล้ว รู้จบครบหมดขบวนการแล้ว แล้วจะอย่างไรละ

มันทำของมันไม่ได้ไป ถ้าเขาทำไม่ได้เห็นใหม่ ถ้าเราจะเริ่มต้นของเรา มันต้องเริ่มต้น เริ่มต้นตั้งแต่ฝึกหัด เวลาฝึกหัดบังคับใจของเรา เอาวันละกี่นาที ๒ นาที ๓ นาที ขึ้นไปก่อน ทำได้มากได้น้อยก็อีกเรื่องหนึ่ง ถ้าทำได้มากได้น้อย พอนั่งสมาธิภาวนาไป ถ้าจิตมันสงบระงับบ้าง

ก็มีอำนาจวาสนา ถ้าจิตไม่สงบระงับมันก็เป็นการศึกษาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราใช้ชีวิตที่กระโดดโลดโผนอย่างไรก็ได้ทางโลก แล้วกระโดดโลดโผนทางโลกไป แล้ว ถ้ามันไปคบเพื่อนคบต่าง ๆ เข้าไปแล้ว มันชักนำกันไปไม่มีวันสุดวันสิ้น ไปสร้างเวรสร้างกรรมต่อเนื่องกันไป แล้วบอกว่าคณะทัวร์บุญๆ ก็ทำบุญวัดนั้นๆ ขึ้นมา ไปประสบอุบัติเหตุ ไปทำให้เหนื่อยล้า

เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติของเราไป เราเอาปัจจุบันนี้เลย สิ่งปัจจุบันนี้เราฝึกหัดของเรา เรากระทำของเรา แล้วเรามีการกระทำของเราเห็นใหม่ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เราก็สร้างเหตุ สร้างผลของเรา เวลาสร้างเหตุสร้างผลของเราแล้วมันจะจิตซัด มันจะคุ่นชิน มันจะมีอย่างไร มันอยู่ที่วาสนาของเรา เราพลิกเราแปลงของเรา

ถ้าพลิกแปลงของเราขึ้นมาเพื่ออะไร การกระทำ ธรรมทั้งหลายต้องมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผลความสมดุขของมัน ถ้ามันสมดุขแล้วมันต้องเป็นไปโดยสังขธรรมแน่นอน จิตมันต้องสงบระงับเข้ามาให้ได้แน่นอน ถ้าจิตมันสงบระงับเข้ามาก็มีความสุข ถ้ามีความสุขขึ้นมา มันมีความสุขก่อน มันมหัศจรรย์จิตของตน

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ เราตอบปัญหาๆ คนที่ปฏิบัติใหม่แล้วมันมหัศจรรย์ เขียนมาถามเยอะแยะเลย แล้วเดี๋ยวก็หายไป เด็วยก็มีคนใหม่มาอยู่อย่างนั้น มันอยู่ที่วาสนาไง วาสนา เพราะว่าความเป็นจริง สิ่งนี้จิตนี้เวียนวายตายเกิดในวิภวภูฏะ แล้วจิตที่มันจะเป็นวิภวภูฏะออกจากวิภวภูฏะไปมันง่ายอยู่หรือ

ดูสิ ทางโลกคนเราสองพันกว่าปีมาแล้ว ตั้งแต่วิทยาศาสตร์มันเจริญขึ้นมา คิดถึงจรวดได้ คิดถึงการมียานอวกาศออกจากโลกเพื่อไปสำรวจอวกาศมันเพิ่งมีมากี่สิบปีนี่เอง แล้วเป็นพันๆ ปีมา มันมาจากไหน สิ่งนี้จิตเวียนวายตายเกิดในวิภวภูฏะเป็นพันๆ ปี หมื่นๆ ปี ล้านๆ ปี ก็สิบล้านปีโลกนี้มันมาจากไหน จิตนี้เวียนวายตายเกิดในวิภวภูฏะ ถ้าเป็นสังขธรรมนะ มันเป็นโดยข้อเท็จจริงไป

แต่ตอนนี้พอโลกมันเจริญๆ ใ โพอโลกเจริญขึ้นมา สิ่งใดมันบอก “โลกมันเปิดเผยหมดแล้ว” เหมือนกับวิทยาศาสตร์มันได้คลี่คลายธรรมชาติให้แจ่มแจ้งแล้วจริงหรือ วิทยาศาสตร์ก็เกิเลสไม่ได้หรอก วิทยาศาสตร์โลกเจริญ โลกเจริญทางวิทยาศาสตร์นั้นแหละ ทางวิทยาศาสตร์สิ่งที่เรารู้มา เรารู้มาเป็นวิชาชีพ

เวลาพระที่ปฏิบัติไม่ต้องรู้เรื่องวิทยาศาสตร์เรื่องทางโลกก็ได้ แต่ให้มันเป็นความจริงในใจของเราๆ ถ้าเป็นความจริงในใจของเราเห็นใหม่ เราพยายามจะหัดประพฤติปฏิบัติ ถ้าหัดประพฤติปฏิบัติมันอยู่ที่วาสนา

วาสนาเห็นใหม่ เราจะเชื่อครูบาอาจารย์องค์ใด เราจะเชื่อในการประพฤติปฏิบัติแนวทางไหน แนวทางที่เขาประพฤติปฏิบัติตามข้อเท็จจริงขึ้นมา ล้มลุกคลุกคลานขึ้นมา เราไปเห็นแล้ว ทำไมมันทุกข์มันยากขนาดนี้

เวลาเราเห็นแนวทางที่เขาสะดวกสบายของเขา สะดวกสบายนั้นมันมีความจริงหรือเปล่าละ

มันจะทุกข์ มันจะยาก มันจะสะดวก มันจะสบาย มันจะมีคนอุ้มชูค้ำจุนขนาดไหน มันเป็นความจริงหรือไม่ละ เราจะเอาความจริงต่างหาก เราจะเอาความจริงต่างหากในถ้าจะเอาความจริงต่างหาก เรามีครูบาอาจารย์

เราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา กึ่งกลางพระพุทธศาสนา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านค้นคว้า ท่านชวนชวายเป็นท่านมา เวลาท่านชวนชวายเป็น ท่านค้นคว้า ท่านชวนชวายเป็นท่านมานะ คนที่ประพฤติปฏิบัติก็มีอยู่แล้ว พระที่ประพฤติปฏิบัติมันมีอยู่ในประเทศไทยอยู่แล้ว แต่เขาไม่เชื่อ เขาไม่เชื่อว่ามรรคผลมันจะมีไง ทำไมเราต้องออกไปทุกข์ไปยากไป

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ครูบาอาจารย์ก็ไม่มี สังคมก็ไม่เชื่อถือ แล้วยังบอกว่าเป็นพระแหวกแนวอีกต่างหาก พระที่ไม่อยู่กับวัดกับวา พระไม่มี

การศึกษาเพื่อมาอบรมสั่งสอนประชาชน เห็นแก่ตัวจะเอาตัวรอดๆ เห็นแก่ตัวเอาตัวไม่รอดนะ สิ เห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัวแล้วเอาตัวรอดได้สิ พอเอาตัวรอดได้มันเกิดกรรมสังเวช

ดูสิ เวลาลูกหลาน ลูกเกิดจากพ่อจากแม่ไง เวลาลูกที่มันประสบความสำเร็จในหัวใจของมัน มันจะคิดถึงพ่อถึงแม่มันใหม่ มันจะคิดถึงบุญคุณของพ่อแม่มันหรือเปล่า สิ่งที่มีชีวิตนี้มา ชีวิตนี้ได้มาจากใคร ได้มาจากพ่อจากแม่ แล้วได้มาจากพ่อจากแม่ขึ้นมาแล้ว ถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมา ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนมีดวงตาเห็นธรรม จนประพฤติกปฏิบัติธรรมจนกว่าสิ้นกิเลสไป มันจะน้อยนึก นึกถึงกรรมสังเวชถึงการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันจะคิดถึงพ่อถึงแม่มันหรือไม่

นี่ก็เหมือนกัน พระแหวกแนวๆ เวลาพระแหวกแนวเวลาประพฤติกปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงแล้วเห็นใหม่ ดูสิ เวลาหลวงตาท่านพูดถึงว่าท่านระลึกถึงคุณของชาวหนองผือ เวลาสมัยก่อนอยู่กับหลวงปู่มั่น พระ ๔๐ ๕๐ ไม่มีตลาดลาดเล เขาเก็บผักเก็บหญ้าในตามหมู่บ้านของเขา เขาเลี้ยงพระได้ตลอดรอดฝั่ง คิดถึงคุณของเขาๆ นี่หลวงตาพระมหาบัว พระอรหันต์นะ ยังคิดถึงคุณของเขา ถ้าคิดถึงคุณของเขาทำอย่างไร

นี่ไง บอกว่า “เห็นแก่ตัวๆ” เห็นแก่ตัวเอาตัวให้รอดก่อน ถ้าเอาตัวให้รอดก่อนแล้วมันเป็นประโยชน์กับตัวแล้วประโยชน์กับคนคนนั้น ประโยชน์กับพระองค์นั้น ประโยชน์กับผู้ปฏิบัติ นั้น ผู้ปฏิบัติ นั้นที่กิเลสมันโลดเต้นบนหัวใจของสัตว์โลก เราประพฤติกปฏิบัติขึ้นมา เราทำลายมันจนมันทำลายเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป พอเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไปมันรู้จักกิเลส มันมีวิธีการกำจัดกิเลส มันมีศีล มีสมาธิ มีปัญญาตามความเป็นจริง

ถ้ามีตามความเป็นจริงขึ้นมา แล้วมันเป็นจริง คิดถึงคุณของเขาๆ หนึ่งก็เป็นเนื่อนาบุญของโลก เนื่อนาบุญของเขาอยู่แล้ว ผู้ที่มีคุณธรรมในหัวใจเป็นเนื่อนาบุญของโลก ผู้ที่ทำบุญกุศลขึ้นมาให้เป็นบุญกุศลของเขา ระลึกถึงบุญคุณของเขา ถ้าระลึกถึงบุญคุณของเขามันก็กรรมสังเวช มันก็ต้องบอกวิธีการ บอกให้เขาทำแต่คุณงามความดีไง

พระแหวกแนว แล้วพระอยู่ในแนวมันทำอะไรละ นี่ไง เวลาจะประพฤติปฏิบัติถ้าไม่มีครู มีอาจารย์ การประพฤติปฏิบัติของเรามันต้องตั้งต้นไปด้วยบุคคลคนนั้น ด้วยตัวของตัวเอง ถ้าจะตั้งต้นไปด้วยตัวของตัวเองมันต้องมีวาสนานะ

๑. สังคมให้การสนับสนุนมากน้อยแค่ไหน

๒. กิเลสในใจหนักล้นที่สุด มันสร้างภาพ กิเลสมันบังเงา มันเอาธรรมะมาอ้างนะ เราศึกษาธรรมะ กิเลสมันก็ศึกษาด้วย อริยสัจมันก็รู้จัก สติปัฏฐาน ๔ มันก็รู้จัก มันรู้จักทุกเรื่อง มันรู้จัก

เพราะหลวงปู่มันท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมาก่อน ท่านถึงได้อบรมสั่งสอน เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ พระมหาหลายองค์ที่ไปอยู่กับหลวงปู่มัน มหาปิ่นน้องของหลวงปู่สิงห์ก็ใช่ พระมหาหลวงตาพระมหาบัว มหาทองสุขก็ใช่ เป็นมหาๆ ทั้งนั้น

เวลาหลวงตาท่านไปเห็นใหม่ “มหา สิ่งที่เรียนมาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีคุณค่ามาก เทิดใส่ศีรษะไว้ เก็บไว้ในลิ้นชักสมอง อย่าให้มันออกมา แล้วลั่นกุญแจมันไว้ด้วย แล้วพยายามประพฤติปฏิบัติไป” เวลาการประพฤติปฏิบัติไป หนึ่งไม่ปฏิบัติด้วยความล้งเลซงสัย ไม่ปฏิบัติไปหว่านหน้าพะวงหลัง ไม่ปฏิบัติไปเพื่อให้มันเป็นแบบสัญญาที่ได้มันได้หมายไว้แล้ว

ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหมายไว้หมดเลยว่า มันจะเป็นอย่างนั้น จะเป็นอย่างนั้น แล้วเวลาปฏิบัติไปมันสร้างภาพหมดเลย มันก็เลยเป็นการสภาพเสมือนจริงแต่ไม่จริง เวลาเสมือนจริงแต่ไม่จริงแล้วมันทุกข์มันยากนะ เพราะมันทุกข์มันยากตรงไหน มันทุกข์มันยากตรงหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันท่านเผชิญกับกิเลสมาก่อน ท่านรู้จักกิเลสมันดี ท่านรู้จักเล่ห์เหลี่ยมของมันดี

เราทำของเราด้วยเนื้อหาสาระด้วยข้อเท็จจริงของเรา สิ่งที่เราศึกษา มา ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นธรรมใหม่ เป็น แต่มันเป็นสุดมยปัญญา มันเป็นธรรมสาธาณะ

เป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้เป็นมรดกธรรมกับบริษัท ๔ ฝากไว้เป็นมรดกธรรมของชาวพุทธ

เวลาชาวพุทธกราบพระ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ว่าพระธรรมๆ ก็สัจธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอบรมสั่งสอนบ่มเพาะไว้นั้นไง แล้วเวลาเราไปเห็นใหม่ มันเหมือนจริงจริงๆ ทั้งนั้น เหมือนจริงเพราะเรารู้

แต่ถ้าเป็นความจริงต้องปฏิบัติธรรมให้รู้ ถ้าปฏิบัติธรรมให้รู้ ครูบาอาจารย์ให้ทำ ความสงบเข้ามา ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามาแล้วมันจะเป็นประโยชน์มาก

แต่คนที่มันไม่เป็นไง เวลาบอก ทำความสงบเห็นใหม่ จะเป็นสมณะ จะเป็นหินทับหญ้า แล้วเวลาทำไปบอกว่า ไอ้สาย... บอกว่ามันลืมนิดๆ มันบอกว่ามันไม่ใช่สายสมณะ

มันไม่ใช่สายสมณะหรือไม่สมณะ อย่า อย่ารังเกียจนะ เพราะมันเป็นศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นมรรค ๘ มันต้องมีองค์สมบูรณ์ของมัน สายสมณะ ใครเป็นสายสมณะ ใครไม่ใช่สายสมณะ ใครทำสมาธิ ไม่ทำสมาธิ ถ้ามันขาดตกบกพร่องมันเป็นมรรคไปไม่ได้ เวลาเป็นมรรคไปไม่ได้ก็คิดว่า “เราไม่ใช่สายสมณะ พวกไอ้หลับตา ไอ้เรามันลืมนิดๆ” เขาวางัน

ลืมนิดๆ ลืมตาอะไร ความลืมนิดทำสมาธิ สมาธิลืมนิด ลืมตามาจากไหน เวลาเรามันสังเวชใจ มันไม่ใช่ประเด็นเลย เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราเดินจงกรม หลับตาหรือลืมนิดๆ เวลาถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงที่มันจะมีประเด็นขึ้นมาจะ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติ เวลาท่านนั่งสมาธิ หลวงปู่เสาร์นั่งสมาธิจนตัวลอยเลยละ

หลวงปู่มั่นท่านนั่งสมาธิจนกำหนดรู้ได้หมด แล้วเวลาท่านเดินจงกรมท่านก็ลืมนิดๆ เดินจงกรมเขาหลับตาหรือ หลับตามันก็ชนต้นไม้ หลับตามันก็ตกทางจงกรม มันเป็นเขาลืมตาดำลืมนิดๆ ถ้าลืมนิดๆ เห็นคุณค่าว่าลืมนิดๆ หลับตามันผิดช่องทาง พอลืมนิดๆมันก็ต้องเห็นสี คนทำทั้งหลับตาทั้งลืมนิดๆมันจะรู้ได้เลยว่าลืมนิดผิดหรือถูก หลับตาผิดหรือถูก

เดินจงกรม เดินจงกรมอยู่ เขาเดินจงกรมทั้งวัน เขาลืมตา มันไม่เป็นประเด็นอะไรเลย แต่มันไม่มีสิ่งใดที่จะมาเป็นจุดขาย มันเลยบอกไอ้พวกหลับตา หลับตาเห็นไหม หลับตาๆ หลับตาทำสมาธิ หลับตาทำสมาธิ มันไม่มีหรอก มันมีแต่มีจณาหรือสัมมา เว้นไว้เป็นมีจณาใจ

ทำสมาธิ สมาธิลืมตาๆ ลืมตาเห็นไหม เป็นสมาธิแมลงวัน แมลงวันที่ไหนมีกลิ่นมันบินไปเลย ลืมตา รู้ รู้ตัวทั่วพร้อม พร้อมเสมอเลย ที่ไหนมีกลิ่นเหม็นมันไปแล้ว แล้วที่ไหนมีของเน่ามันไปแล้ว สมาธิแมลงวันไง ลืมตา

สมาธิแมลงวันนะ แมลงวันมันเป็นแมลง พอมันเป็นแมลงโดยเผ่าพันธุ์ของมัน มันชอบดมของเหม็น ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติถ้าเป็นสมาธิแมลงวันมันก็เที่ยวโจษ เที่ยวกล่าวโทษคนนั้น เที่ยวติเตียน เที่ยวเห็นความผิดของคนอื่นหมดเลย แต่ไม่เคยสำรวจว่าหลับตาลืมตามันถูกหรือมันผิดอย่างไร มันมีประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์อย่างไร มันทำได้หรือทำไม่ได้อย่างไร

ถ้ามันทำได้มันจะไม่เป็นแมลงวัน เที่ยวไปโจษไปกล่าวไปตู่ ของเหม็นมันชอบดม ชอบดมของเหม็น เวลาซากศพนะ ซากศพตายในป่า เวลาซากสัตว์ในป่าเวลามันตายไป เดินเข้าไป จะไม่เห็นซากนั้นเลย เอ๊ะ! นั่นเป็นอะไรกองดำๆ อยู่ นั่น พอเข้าไปนะ พอแมลงวันมันบินออก โอโฮ! เป็นล้านๆๆ ตัว แล้วซากสัตว์เหม็นเพราะมันเน่า แมลงวันมันชอบอย่างนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เวลาทำสมาธิๆ มันรู้อะไร สมาธิแมลงวันใช่ไหม นั่นคือสมาธิส่งออก ถ้าแมลงวันมันเป็นสิ่งมีชีวิตนะ มันมีแมลงวันจริงใช่ไหม มันถึงเป็นแมลงวัน

นี่ก็เหมือนกัน มันมีจิตใช่ไหม จิตมันต้องสงบระงับบ้างใช่ไหม จิตต้องสงบระงับบ้างขึ้นมา แต่สมาธิแมลงวันไง เที่ยวโจษ เที่ยวเพ่งโทษ เที่ยวว่าคนอื่นใจ “เราไม่ใช่สายสมณะ เราเป็นสายลืมตา” ลืมตาแล้วลืมตาเป็นแมลงวันเป็นโจษไปโทษเขาหรือ

ถ้าเป็นสมาธิ สมาธิคืออะไร สมาธิคือจิตสงบ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ถ้าจิตสงบระงับแล้วมันจะเป็นแมลงวันหรือ มันจะไปเที่ยวโจษคนอื่นหรือ มันจะโจษกิเลสไป

แมลงวันเวลาไปตอมของเหม็นของต่างๆ ขึ้นมา มันไปที่ไหนมีแต่เชื้อโรค นี่ก็เหมือนกัน จิตที่เป็นสมาธิแมลงวัน เวลามันเที่ยวเจาะเที่ยวเพ่งโทษคนอื่น นั่นกิเลสทั้งนั้น นั่นพิษของมัน ไปส่งเสริมพิษกิเลสให้ฟูขึ้นมาไง ให้มีทิฏฐิมานะ มีตัวมีตน มีกำหนดผิดถูกกว่าคนอื่นไง ไม่เป็นคุณงามความดีในใจของตนเลย

แต่ถ้าเป็นคุณงามความดีในใจของตนนะ มันไม่มีหลับตาลืมตาใดๆ ทั้งสิ้น มันมีแต่มีจณาสมาธิหรือสัมมาสมาธิ สมาธิส่งออกหรือสมาธิทวนกลับเข้าไปสู่ใจของตน

ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาพูดถึงปัญญา ปัญญาไง ปัญญาในพระพุทธศาสนานี้ ศาสนานี้เป็นศาสนาแห่งปัญญา คือปัญญาย้อนกลับเข้าไปสู่จิตของตน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “ทวนกระแสกลับ”

โลก สมาธิแมลงวันมันส่งออกเป็นสามัญสำนึกของโลก เป็นความจริงของความเป็นมนุษย์ มนุษย์เกิดมามีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ โดยธรรมชาติของจิตมันคิดอย่างนั้น เวลาจิตมันมีความคิดอย่างนั้น โดยธรรมชาติมันคือส่งออกแล้ว มันส่งออกคือว่าสายพานการผลิต วิธีแห่งจิต วิธีโคจรของจิตมันเป็นแบบนั้น วิธีโคจรมันเป็นแบบนั้นโดยสัจจะโดยข้อเท็จจริง

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วไง บุพเพนิวาสานุสติญาณ จตุปปาตญาณ อาสวัชยญาณ มันยืนยันทิวิชา ๓ ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าบุพเพนิวาสานุสติญาณคืออดีตที่ผ่านมาแล้ว จตุปปาตญาณอนาคตกาลไม่มีวันจบวันสิ้น อาสวัชยญาณที่เข้ามาทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ไง พระพุทธศาสนา นี่มรรค ๘ ไม่ใช่สมาธิแมลงวัน

สมาธิแมลงวันมันส่งออก ส่งออกนะ พระกรรมฐานส่งออกไปแล้วก็ถือตัวถือตนว่าตนนี้ยิ่งใหญ่ ตนนี้รู้ ไม่รู้อะไรเลย ไม่รู้จักกิเลส ถ้ารู้จักกิเลสจะไม่เห่อเหิมทะเยอทะยาน เพราะอะไร เพราะสิ่งนั้นมันเป็นช่องทางเดินของกิเลสไง

คนเรารู้จักความเป็นโรค แล้วหายจากโรคนั้นแล้ว เราจะไปเดินเส้นทางของโรคนั้นอีก หรือ มันเห็นถึงว่านั่นล่ะเส้นทางไง สมาธิแมลงวันมันไปเอาเชื้อโรคมามาแล้วก็มาสะสมในใจของตน แล้วว่าตัวตนมีความรู้พิเศษ สมาธิแมลงวันมันเป็นมิจฉาภิกขุ มันไม่เข้าสู่มรรคเลย

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอน สอนให้รู้จักระวังตัว การเหยียด การคู้ ต้องมีสติปัญญาตลอดเวลา ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับเข้ามาบ้างมันมีความสุข รักษาใจให้ได้ รักษาตัวตนของเราให้ได้ รักษาหัวใจของเรา รักษาไว้ทำไม

รักษาไว้ให้มันสงบระงับ ให้มันมีความสำนึกในตัวของตน ในเมื่อเรายังทำความสงบของใจไม่ได้ หรือเราไม่มีหลักเกณฑ์อะไร มันมีข้อวัตรปฏิบัติไ้ ข้อวัตรปฏิบัติของหลวงปู่มั่นที่ท่านบอกหลวงตาพระมหาบัวไว้

“มหา มหาไม่ต้องขึ้นมานะ มหาพรรษามากแล้ว ผีกฝนมาจนมีคุณธรรมในใจบ้างแล้ว ให้พระใหม่ ๆ มันขึ้นมา”

“ขึ้นมา” ก็ขึ้นไปอุปัฏฐาก อุปัฏฐากคือข้อวัตรไ้ รับบาตร เช็ดบาตร ดูแลเห็นใหม่ เช็ดบาตรไม่ตั้งสติ บาตรนั้นมันก็ผิดพลาดได้ พลังเปลือยได้ การกระทำเวลาเช็ดบาตร เวลาดูแลบาตร อย่าคุยกัน อย่ามาหยอกมาล้อกัน

เวลาเช็ดบาตรเห็นใหม่ ถ้านั่งเอาบาตรไว้บนตัก นั่งขัดสมาธิเนี่ยเช็ดบาตรไม่ได้ เช็ดบาตรเป็นอาบัติทุกกฎ เวลาจะเช็ดบาตรต้องนั่งคุกเข่า เพราะนั่งคุกเข่าแล้วมันไม่มีให้บาตรวางได้ตรงไหน เพราะบาตรเป็นสิ่งที่มียุคค่า มีคุณค่าเพราะบิณฑบาตเป็นวัตรๆ

แล้วบาตรในสมัยพุทธกาลกว่าจะได้มา กว่าจะระบมให้เป็นบาตรไว้ใช้สอย เดี่ยวถ้าที่ระบมไว้มันปรึมันแตกขึ้นมา มันดูแลรักษาได้ยาก เราต้องนั่งคุกเข่าแล้วเช็ดบาตร การเช็ดบาตรนั้นเช็ดบาตรเสร็จแล้วต้องมาผึ่งลมไว้เพื่อให้อกมันไม่ออก ให้อกมันหายไป ต้องผึ่งแดดๆ การผึ่งแดดนั้นไม่ให้มีคราบมัน

เวลาจับบาตร จับบาตรต้องใช้ผ้าเช็ดจับบาตร อย่าใช้มือเราจับบาตรโดยตรง เพราะมือจับบาตรโดยตรง ดูลิ เดี่ยวนี้ในทางอาชญากรรม ลายนิ้วมือ ลายนิ้วมือไ้ ลายนิ้วมือไปจับที่ไหนมัน

ก็มีลายนิ้วมือ มือของคนมันมีไขมัน เวลาไปจับแล้วมันจะมีไขมันของมันนะ เวลาจะจับบาตรนี้ เขาให้ใช้ผ้าเช็ดบาตรจับ เวลาเช็ดบาตรๆ เขาไม่เอามือจับบาตรโดยตรง นี่เช็ดบาตรเห็นไหม

ข้อวัตรปฏิบัติฝึกฝน ๆ ขึ้นมา มันฝึกฝนมาจนเป็นศากยบุตรพุทธชิโนรส มันจะเห็นคุณค่า เห็นคุณค่า นี่ไง ลายลูกเสือ ลูกเสือออกจากถ้ำเสือ ถ้ำเสือคือถ้ำเสือ คุณหาในใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ถ้ำเสือ เสือมีลายพาดกลอน ได้อบรมบ่มเพาะให้ลูกเสือมันได้มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นไป ถ้ามีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นไปมันเป็นประเพณีวัฒนธรรม เป็นอริยประเพณี ประเพณีของพระปฏิบัติ ถ้าใครทำถูกต้องตามวิธีการ ใครถูกต้องด้วยสติปัญญาขึ้นมาเห็นไหม นี่เครื่องอยู่ ๆ ใจ

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านถึงบอก “ให้พระเล็กเณรน้อยขึ้นมา มันจะได้มีข้อวัตรปฏิบัติติดหัวใจมันไป” พอติดหัวใจมันไป หัวใจมันมีที่พึ่งที่อาศัย มีข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ ๆ เพราะใจมันติดมันดิน มันดินมันร่น

เวลาดี तरहขึ้นมามันก็มีข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ ๆ แล้วเครื่องอยู่แล้วพยายามประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เพื่อฝึกฝนจากปุถุชนเป็นกัลยาณชน จากกัลยาณชนเป็นโสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามีผล อหาคามิมรรค อหาคามีผล อรหัตมรรค อรหัตผล มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ ฝึกฝน ๆ มันขึ้นไป เป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป สร้างธรรมทายาท

ฝึกหัด ๆ จนจิตมันสงบระงับเข้ามาบ้าง ถ้ามันมีศีลมีธรรม มีศีลมีธรรมนะ นี่ศีล สมาธิ ปัญญา เวลาถ้ามันสงบระงับเข้ามามันก็เป็นสมาธิขึ้นมาได้ ถ้าเป็นสมาธิขึ้นมามันไม่เป็นสมาธิแมลงวันนะ มันจะเป็นสมาธิผึ่งน้อย

ผึ่งน้อยเห็นไหม เวลาผึ่งมันมีคุณค่า ผึ่งมันหาเกสรดอกไม้ มันไม่ตอมของเหม็น เวลาเกสรดอกไม้ ผู้ที่ทำอะไรเกษตรพวกดอกไม้ เวลาเขาไม่มีผึ่ง เขาต้องใช้คน เขาใช้คนงานไปผสมเกสร เพราะผึ่งมันหาได้ยากในสมัยปัจจุบันนี้ เพราะเขาใช้สารเคมีกันมาก จนประเทศที่เจริญ

แล้วนี่เขาพยายามจะพึ้นฟูๆ พึ้นฟูสายพันธุ์เพื่อให้มันเจริญงอกงาม แต่มันขัดแย้งกับธุรกิจ
ขัดแย้งกับโลกด้วยสารเคมี เพราะผึ้งมันต้องอยู่ในที่ที่ปลอดภัย

นี่ไง สมาธิผึ้ง เวลาผึ้งขึ้นมานะ แมลงวันมันตอมของเหม็น ผึ้งมันแสวงหาแต่เกสรดอกไม้
มันมีพญาผึ้ง มันมีรังผึ้ง มันมีน้ำผึ้ง เวลาที่จิตมันสงบระงับเข้ามามันไม่ใช่สมาธิแมลงวัน

สมาธิมันถึงมีมิจฉากับสัมมา มิจฉาสมาธิคือสมาธิโดยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก
สมาธิด้วยกิเลสมันเจ็บปน กิเลสมันพลิกมันแพลงขึ้นมาด้วยทริฏฐิมานะของกิเลสคอยชี้ คอย
จับผิด คอยตำหนิผู้อื่น ไม่ให้ทวนกระแสกลับเข้ามาหาใจของตนเพื่อค้นคว้าหากิเลสในใจของ
ตนเลย

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านสอนให้มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา ให้เคารพในธรรม
เคารพในศีล สมาธิ ปัญญา เคารพในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเคารพในองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เคารพครูบาอาจารย์ จิตใจมันลงสู่ธรรม มันไม่กระด้าง มัน
ไม่เกิดทริฏฐิมานะ มันไม่เกิดการเกี้ยวงอน มันไม่เกิดการติดดี้น เพราะจิตมันสงบ
ขึ้นมามันระงับขึ้นมาด้วยศีล ศีล สมาธิ ปัญญา เวลามันเกิดสมาธิ ๆ ขึ้นมา มันเป็นสมาธิ
แมลงผึ้ง มันเป็นประโยชน์ทั้งนั้น

บางประเทศเขาทำการเกษตรเลี้ยงผึ้ง น้ำผึ้งชั้นหนึ่ง น้ำผึ้งเดือน ๕ สะอาดบริสุทธิ์เป็นยา
ก็ได้ เป็นอาหารก็ได้ หยอดตากก็ได้ ทำได้ทุกอย่างเลย เป็นประโยชน์ทั้งนั้นเลย

ถ้าเป็นสัมมาสมาธิมันจะมีความสุข ความสงบ ความระงับ แล้วมันจะทวนกระแสกลับเข้า
มาสู่ใจของตน มันจะไม่ไปจับผิดไปดูความผิดของคนอื่น

อดตา หิ อดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนเท่านั้นเป็นผู้ที่ฝึกหัดสติขึ้นมาในใจของ
ตน ตนเท่านั้นเป็นผู้ที่ทำสมาธิขึ้นมาในใจของตนได้ ใจของตนไม่มีใครจะมาบอกให้เป็นสมาธิ
หรือไม่เป็นสมาธิได้ เว้นไว้แต่หมู่คณะเล่นหยอกล้อกันนั้น ทำให้โอกาสการทำสมาธิไม่สะดวก
เป็นสมาธิแล้วรักษาได้ยาก โดยหมู่โดยคณะโดยกลุ่มโดยก้อน โดยการเชิดชูกัน

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ ขึ้นมาเพราะอะไร เพราะนักปฏิบัติด้วยกันจะเห็นหัวอกเดียวกัน หัวใจเหมือนกัน ถ้าหัวใจเหมือนกันเวลาจิตมันสงบระดับเข้ามามันมีความสุขของมัน แล้วครูบาอาจารย์ท่านจะให้อุบาย จิตสงบแล้วฝึกหัดใช้ปัญญาๆ ฝึกหัดใช้ปัญญามันฝึกหัดใช้ได้ใจ วิปัสสนาอ่อนๆ นั้นแหละ ฝึกหัดใช้ปัญญาของเราต่อเนื่องไปๆ ถ้าเป็นสัมมาสมาธินะ

สมาธิมันมีสัมมากับมิจฉา ถ้ามันเป็นมิจฉามันเป็นสมาธิแมลงวันส่งออก กลิ่นเหม็น กลิ่นเน่าที่ไหนด มันปัดไปเลย แล้วสัญชาตญาณด้วยนะ ที่ไหนดมีของเน่าไปหยอดไข่ไว้เลย มีคนตายถ้าไม่ปัดให้ดีเดี๋ยวมันไข่เลย เดี๋ยวเกาะหนอนยัวเยี้ยๆ เลย นี่ไง สมาธิแมลงวันมันนอกจิต นอกจากกาย นอกจากจิตของเรา ส่งออกไปข้างนอก แล้วยังบอกว่านั่นคือการภาวนาอีกนะ

เวลาการภาวนานะ เวลาจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง นี่ไง สิ่งที่ว่ากายนอก ภายใน จากข้างนอกจากข้างใน จากข้างนอก มันก็ติดมาจากข้างนอกนั่นแหละ โดยธรรมชาติของมนุษย์ชอบสังคมชอบแสงสีเสียงข้างนอกทั้งสิ้น ดูแลแต่ข้างนอกกว่าข้างนอกดีหรือไม่ดีเท่า นั้น แต่ลืมนบ้านตัวเอง ลืมตัวเองทั้งหมดละ

แต่ถึงเวลาแล้ว เวลาจิตมันสงบระดับแล้วนี่มันพิจารณาไปแล้ว ข้างนอก ข้างนอกไม่ใช่เรื่องของเรา ข้างนอกเป็นเรื่องของเขา ใครจะดีใครจะชั่วมันเรื่องของเขา เราจะแก้หัวใจของเราวะ แล้วหัวใจอยู่ไหนหาใจไม่เจอ เวลามันส่งออกนะ เวลาส่งออกไปนี่มันออกไปรู้ไปเห็นเรื่องทุกอย่างมันรู้หมดนะ แต่เวลาจะกลับเข้ามาบ้านมันกลับมาไม่เป็น กลับมาไม่ได้

นี่ไง ขนาดนี้สัมมาสมาธินะ นี่ผึ้งน้อยนะ พญาผึ้งนะ มีฤทธิ์นะ มีเหล็กในนะ มาต้อยเลย เจ็บนะ อย่าเข้ามาใกล้ ต้อย นี่มันหาของมัน มันหามันเล็มเกสรของมัน มันยังกลับเข้าบ้านไม่เป็นเลย

เวลาทำสมาธิๆ เห็นไหม ทำสมาธิเข้าบ้านของตน เวลาความคิดๆ ปัญญาอบรมสมาธิ จัดระบบความคิดของเรา ธรรมชาติของมนุษย์มันมีความคิดอยู่แล้ว สิ่งมีชีวิตมันมีความรู้สึกนึกคิดตลอดเวลา มีการศึกษามากน้อยแค่ไหน ใครมีการศึกษามากขึ้นมานี้มันก็

คิดตามสิ่งที่ภูฏิมานะที่ความรู้ทัศนคติมุมมองของมัน มันพูดออกไปมันก็ไปฟาดเอาฟันเอาไฟ
ทั้งสิ้น

แต่ถ้ามันมีอำนาจวาสนาขึ้นมา เราคิดเท่าไรมันก็มีความทุกข์ความยาก คิดเท่าไรก็ไม่รู้
ต้องหยุดคิด จะหยุดคิดอย่างไร ก็ต้องไล่ความคิดของตนไป เวลาไล่ความคิดของตน มันมี
ความคิดอย่างไรก็ตั้งสติตามมันไป พอตามมันไปเท่าทันความคิด เพราะเวลามันคิดสิ่งใด สิ่งนี้
เราก็ตั้งสติแล้ว สิ่งนี้เรารู้แล้ว สิ่งนี้เราก็ตั้งสติแล้ว สิ่งนี้มันก็เป็นอนิจจัง คิดแล้วคิดเล่ามันก็ซ้าๆ
ซากๆ อยู่ไฉน

นี่ไง ถ้าสติมันตามไป ธรรมะเห็นใหม่ ตรีกในธรรมๆ เอาธรรมะของพระพุทธเจ้า
เปรียบเทียบกับความคิดของตน พอเวลามันเปรียบเทียบกันแล้วมันมีคุณค่ามากกว่า ความคิด
เราก็ตั้งสติ นี่เท่าทันความคิดไป แล้วมันเหลืออะไรละ สิ่งที่มีมันคิดจบแล้วมันเหลืออะไรละ

นี่ไง เวลาความคิดเกิดจากอะไร เกิดจากที่ไหน ก็เกิดจากจิต เกิดจากความรู้สึกรู้สึกของคน
คนตายคิดไม่ได้ มีแต่คนเป็นเท่านั้นคิดจากหัวใจ หัวใจมันคิดออกไป เวลาคิดออกไปโดย
ธรรมชาติไฉน

ศึกษาธรรมะ ธรรมะก็ที่นี่ไง ศึกษาธรรมะเหมือนกับสมาธิแมลงวันไฉน นี่ส่งออกไปเที่ยวหา
ของเหม็นดมไปทั่ว ไปไขเอาไว้ในหนังสืออีกต่างหาก สมุดดินสอด่ก้ามมันจมน้ำๆ เตี้ยวแมลงวัน
มันจะมาไขนะ เตี้ยวหนอนมันเกิดบนสมุดบนดินสอด่นั้น มันไม่ใช่ภาวนาเลย นั่นนะปริยัติล้วนๆ
นั่นละการศึกษา

แต่ถ้าสิ่งที่มันจะเป็นจริงๆ ความคิดเกิดจากจิต เวลาเกิดจากหัวใจของเราทั้งสิ้น คิดโดย
ธรรมชาติของมัน โดยธรรมชาติของมันนะ เรามีสติปัญญา เราเท่าทันความคิดของเรา เวลามัน
ปล่อยวาง ปล่อยวางด้วยตรีกในธรรม เอาธรรมะเทียบเคียงกับความคิดของเรา มันปล่อยๆ
มันปล่อยด้วยเหตุด้วยผล พอปล่อยด้วยเหตุด้วยผลมันเหลืออะไร

พุทธโธๆๆ นี่ เวลาเข้าสู่จิตของตนเข้าไม่ได้ เข้าบ้านไม่เป็น เข้าบ้านไม่ถูก นี่ขนาดสมาธินะ
แล้วทวนกระแสบ้างๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ไหนที่บอกว่าให้ไปรู้ไฉน

ให้ไปรู้ไอ้ที่มีที่ไหน มันมีแต่รู้เรื่องในใจของตน แล้วเวลามันเกิดสติปัญญา ๔ เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง มันเห็นในสมาธิ ถ้ามีสมาธิขึ้นมา

เพราะสมาธิ สมาธิเป็นสากลนะ สมาธิทุกลัทธิศาสนาเขาทำ สมาธินี้เป็นสากล แต่เป็นมิจฉาใจ มิจฉาเพราะว่าบางลัทธิความเชื่อว่าสมาธิมันเป็นสิ่งที่สูงส่งสูงสุด อย่างเช่น ฌานสมาบัตินี้ ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน อากาสนัญญาตนะ วิญญาณัญญาตนะ อากิญจัญญาตนะ เหนวสัญญาตนะ เวลาคือหัดแล้วได้ตั้งแต่ฌาน ๑ ฌาน ๒ ฌาน ๓ ฌาน ๔ แล้วขึ้นไปอากาศ อากาสนัญญาตนะ วิญญาณัญญาตนะ อากิญจัญญาตนะ เหนวสัญญาตนะ

นี่ไง เขาถึงว่าเขาทำ นี่คือสมาธินั่นแหละ สมาบัติก็คือสมาธิ สมาธิก็คือสมาบัติ แต่การฝึกหัดมันคนละแขนง เราพุทธโธๆ นี่ เราทำขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปนาสมาธิเห็นไหม แล้วมันมีหยาบมีละเอียดย มีเข้ามือออก

แต่ถ้าเป็นฌานสมาบัติ ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน แล้วยกขึ้นมาอากาสนัญญาตนะ วิญญาณัญญาตนะ อากิญจัญญาตนะ เหนวสัญญาตนะ นี่ไง บางลัทธิบางศาสนาความเชื่อ เขาว่าสมาธินี่คือสิ่งที่สูงส่งในการประพฤติปฏิบัติ เจ้าชายสิทธัตถะก็เคยไปเรียนกับอาหารดาบสและอุทกดาบสมาแล้ว แล้วเรียนมาแล้วจนอาหารดาบสและอุทกดาบสรับรองรับประกันด้วย

“เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เหมือนเรา มีความเห็นเหมือนเรา สอนได้ เป็นอาจารย์ได้”

เจ้าชายสิทธัตถะไม่เอา เพราะอะไร เพราะลัทธิศาสนาที่ถือว่าสมาธิเป็นสมบัติสูงสุด มีลัทธิต่างๆ ที่ถือว่าสมาธิเป็นสมบัติที่สูงส่ง เขาก็ทำสมาธินะ มันก็เลยเป็นมิจฉาใจ มิจฉาเพราะถ้าถือว่าสมาธิเป็นคุณธรรมสูงสุดของเขา

แต่ในพระพุทธศาสนา คีล สมาธิ เพราะสมาธิมันเป็นพื้นเป็นฐานแล้วฝึกหัดใช้ปัญญา ภาวนามยปัญญา ปัญญามันเกิดตรงนี้ ถ้าภาวนามยปัญญามันเกิดตรงนี้ขึ้นมา เวลาจิตมันสงบ แล้วมันยกขึ้นสู่วิปัสสนา ที่นี้มันยกเป็น ยกไม่เป็นใจ

“เราไม่ใช่สายสมณะ” เขาว่า “เราก็เลยวิปัสสนาไม่เป็น เราก็เลยส่งออกอยู่อย่างนี้ รับรู้จิต วิญญาณ รู้อุปาทานนี่” กล้องวงจรปิดมันจับได้ทั้งวันทั้งคืนเลย ดาวเทียมบนอวกาศนะ เขาจับ การเคลื่อนไหวของโลกนะ ยิ่งดาวเทียมสายลับ คนที่เขาสืบค้นอยู่ที่ไหนเขารู้หมด รถออกตรงนั้น วิ่งเข้าตรงนั้น ดาวเทียมยังดีกว่าสายตา ดีกว่าสมาธิแมลงวันที่รู้ไม่รู้ นี่ส่งออก

สิ่งที่ส่งออกทั้งหมดนี้เป็นสมุทัย ผลของมันคือความทุกข์ ความทุกข์ที่ไหน ความทุกข์ ที่ว่า “ใครๆ ก็ไม่เชื่อฉันเลย” ใครเขาจะไปเชื่อ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์ท่านให้ใคร เชื่อ ท่านไม่เคยพรั่นเพื่อว่าใครไม่เชื่อเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอตทัคคะนะ เวลาที่ให้พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร ไปฝึกไปทรมาน ท่านไม่เห็นว่าจะต้องให้เราเป็นคนทำ ต้องให้พระพุทธรูปเป็นคนจัดการ ไม่ มันไม่ไหวนะ

เวลาสั่งสอนอบรมขึ้นมาจนเป็นพระอรหันต์ ๖๐ องค์ “เธอทั้งหลายกับเราพ้นจากบ่วง ที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ เธอจงไปอย่าซ้อนทางกัน” พระอรหันต์ ๖๐ องค์ แยกไป ๖๐ สาย เพราะว่าสังคมมันกว้างใหญ่ไพศาล ต้องการผู้ที่ชี้แนะ ต้องการเนื้อนาบุญของโลก ต้องการ ความสุขความสงบใจ

เขาไม่เห็นบอกต้องเชื่อองค์เดียว เชื่อองค์เดียว ไม่เห็นมีนะ นี่ไง เพราะอะไร เพราะมันเป็นสมาธิแมลงวัน มันเป็นแมลงวันทำสมาธิ ทำความสงบได้บ้าง มันก็ไปเกาะไอ้พวกซากศพ สิ่งเน่าเหม็น เอาแต่เชื้อโรคเข้ามาแล้วบินกลับมาเกาะหัวใจ กลับเอาพิษเข้าสะสมในหัวใจใจใจ พอพิษสะสมในหัวใจนะ “โอ้! คนนั้นก็ไม่ใช่เรา คนนี้ก็ไม่ใช่เรา”

“เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ อย่าไปซ้อนทางกัน” ๖๐ องค์ เก่งทุก องค์ ทุกคนสอนได้หมด ยอดเยี่ยมกระเทียมดอง เป็นพระอรหันต์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ ไม่ต้องไป ฉันท้องค์เดียว

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่เอาองค์เดียวเลย เพราะปรารถนามารือสัตว์ขันธ์สัตว์ ยังมีศาสนทายาท ธรรมทายาท มีผู้รู้จริงเป็นกำลังที่เป็นประโยชน์มหาศาลยิ่งยอดเยี่ยม แบบ

หลวงปู่มั่นท่านทำ หลวงปู่มั่นท่านไม่เคยคิดว่าใครจะมาเคารพนับถือเลย เข้ามาอยู่ ผลักทิ้งๆ ไม่ให้เข้า เข้ามาแล้วต้องออกไป พยายามฝึกฝนขึ้นมาให้เป็นให้ได้ ต้องยืนขึ้นมาให้ได้

“แหม! ไม่มีใครเชื่อฉันเลย” ไม่มีหรอก ไม่มี นี่ไง สมาธิแมลงวัน มีแต่เชื้อโรค มีแต่ความจับผิดคนอื่น ไม่รู้จักจับผิดหัวใจของตน ไม่เคยจนสนเท่ห์เลยหรือว่าที่ทำอยู่นั้นมันถูกหรือมันผิด

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราเห็นไหม สิ่งที่เราตรวจสอบกันๆ มันมีการตรวจสอบกันอยู่แล้ว ตั้งแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมาหาเจ้าคุณอุบาลีฯ แล้วเวลาเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา ทางทฤษฎี เขาก็ยอมรับในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

หลวงปู่มั่นท่านไม่เคยประกาศตนว่า เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย หลวงตาท่านบอกอยู่ด้วยกัน หลวงปู่มั่นไม่เคยพูดสักคำหนึ่ง แต่ทุกคนเชื่อว่าหลวงปู่มั่นเป็นพระอรหันต์ ไม่เคยตั้งหน้าตั้งตาให้ใครนับถือเลยนะ ไม่ต้อง “เขาไม่เชื่อเรา เขาไม่เชื่อเรา หลวงปู่มั่นไม่เชื่อเรา” เข้าไปอยู่กระเด็นนะ

ใครไปถามปัญหาเรื่องหัวใจท่านบอกเลย “ใจของตัวละครไม่ดู ใจของตัวละคร ไม่ฝึกหัดค้นคว้า จะให้คนอื่นมาดูใจของเรา ใจของตนไม่ศึกษาไม่ค้นคว้า ไม่มีการกระทำ จะให้คนอื่นมาดู ให้คนอื่นมารู้ในใจของตน”

ท่านไม่ใช้ว่าจะชื่นชมเขาอะ ยังขนาบอีกด้วย ถ้าใครเข้ามาผิดแนวทางในการอ่อนน้อม ถ่อมตน ในการลงสู่ธรรม ลงสู่ธรรมและลงสู่วินัย ไม่มีตัวไม่มีตนไม่มีสิ่งเจือปนในใจของตน ไม่มีธงที่จะชักขึ้นมาในใจของตน ถ้าอย่างนั้นแล้วมันเข้ากับธรรมไม่ได้หรอก มันก็ดมันขว้างไปทุกเรื่อง นั่นสมาธิแมลงวัน

สมาธิผึ่งน้อยเป็นสัมมาสมาธิ เราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เกิดมาเป็นมนุษย์เห็นไหม มนุษย์เกิดมานี้ **ชาติปี ทุกขา** การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง การอยู่การใช้ชีวิตขึ้นมา การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ อริยทรัพย์เพราะเรามีหัวใจ เรามีธาตุรู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานที่จะมาค้นคว้า

แต่เราดูถ้าอยู่ในใจของสัตว์โลก สัตว์โลกเกิดมาเป็นมนุษย์นะ แล้วเราดูมันไม่รู้ เราดูมันมีดบอด เราดูมันเห็นแก่สมบัติโลก เห็นแก่โลกธรรม ๘ มีลาภ เสื่อมลาภ อยากมียศถาบรรดาศักดิ์ อยากมีชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ แล้วมันก็ตายไปโดยที่ไม่มีประโยชน์สิ่งใด เป็นพันธกรรมของจิตติดใจมันไปเลย

เราที่เราเกิดมา เราทุกข์เรายากนะ เราเสียสละการเป็นฆราวาส การเป็นฆราวาส ประชาธิปไตยสิทธิเสรีภาพเท่ากันไง จะทำอะไรก็ได้ถ้ามันไม่ผิดกฎหมาย แต่เราเสียสละ เรามาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระเรามีศีล ๒๒๗ ศีล ๒๒๗ ศีลเป็นสมบัติของพระ มีศีลมีธรรมไง ไม่ได้ศีลต่าง ศีลพร้อย ศีลขาด ศีลทะเลาะ แล้วไม่มีความสงบระงับ ไม่มีสติปัญญาเลย ไม่สมควรกับการเป็นศากยบุตรเลย

การเป็นศากยบุตรมันมีศีลมีธรรมในหัวใจของตน ถ้ามีศีลมีธรรมในหัวใจของตน ถ้าเป็นทางโลกเขาบอกถือศีลถือธรรมแล้วมันอึดอัดขาดแคลน มันแห้งแล้ง มันแห้งแล้งอย่างไรมันถือพรหมจรรย์ มันแห้งแล้งตรงไหน มันไม่แห้งแล้งถ้าหัวใจเป็นธรรมไง ถ้าหัวใจเป็นธรรมมันอบอุ่น มันอบอุ่นเพราะอะไร มันอบอุ่นเพราะมันมีศีลประจำหัวใจไง

ถ้ามีศีลประจำหัวใจ ศีล มีศีลมีธรรมขึ้นมาแล้วมันจะเข้าสังคมไหนเข้าได้ไง เข้าป่าเข้าเขาไปไม่กลัวสิ่งใดๆ เลย ถ้าศีลเราบริสุทธิ์ ทั้งๆ ที่เราปฏิบัติไม่เป็นนะ เรายังไม่มีคุณธรรมสิ่งใดที่คุ้มครองตัวเรา เราเข้าป่าเข้าเขาไป เราเจอสัตว์ร้าย เราเจอสิ่งใดที่แปลกประหลาดมหัศจรรย์ เรา มีศีลที่บริสุทธิ์ ศีลคุ้มครองเรา

“ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้ใดมีศีลมีธรรม ศีลธรรมจะคุ้มครองผู้นั้น”

ผู้นั้นผู้ที่สะอาดบริสุทธิ์เห็นใหม่ เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เรามีศีลของเรา เรามาฝึกหัดสมาธิของเรา ถ้าเราฝึกหัดสมาธิของเราขึ้นมา เราสงบระงับได้ไง นี่ไง สมกับความเป็นศากยบุตรพุทธชินโรส สมกับเป็นบุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ครอบครัวยุทธธรรมฐานๆ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วมันไม่เสียชื่อของครูบาอาจารย์ มันไม่เสียชื่อหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ไม่เสียชื่อของวงกรรมฐาน วง

กรรมฐานเขาพยายามประพฤติปฏิบัติ เขาพยายามชวนชวายเป็นเขาขึ้นมา เขาทำเป็นจริงเป็นจริงขึ้นมาในหัวใจ เขาไม่ต้องทำไปอวดใคร เขาไม่ต้องไปทำให้ใครรับรู้

ถ้ามีการรับรู้มีการอวดกันเอาอะไรไปอวด แบนก็เขายังต้องส่องเลย แบนก็จริง แบนก็ปลอม แล้วเวลาเป็นสมาธิเขาเอาไปอวดใคร สมาธิจริง สมาธิปลอม เขียนสมาธิแล้วไปแปะไว้บนถนนให้ใหม่ ให้เขารู้ที่สมาธิๆ แต่ใจตัวเองไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันเลย ถ้าไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมามันมีแต่ความเร่าร้อน กิเลสมันวิ่งเต้นเผ่นกระโดดในดวงใจดวงนั้น

แต่ถ้ามันเป็นจริงเป็นจริงขึ้นมา จิตมันสงบระงับเข้ามาเห็นใหม่ มันจะมีคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจ ถ้ามันเป็นจริง นี่ใจ ให้มันสมกับเป็นชาวพุทธ สมกับการเกิดเป็นมนุษย์ พันธุกรรมของจิตๆ เราจะตัด เราจะแต่ง จะทำคุณงามความดีให้มัน ถ้าปฏิบัติแล้วมันจะไม่ได้ผลก็ปฏิบัติให้มันตายไป ธรรมะมันอยู่ปากตายก็ให้มันรู้จริงรู้สึกที่ว่าเป็นหรือตาย เวลาเป็นหรือตายขึ้นมามันจะไปไหน ถ้าเราเสียสละตายแล้วมันจะไปไหน จบนะ เพราะอะไร มันก็สละหมดแล้ว

แต่ถ้ามันยังหึ่งยังหวงอยู่ ไอนั้นเป็นของเรา ไอนี้เป็นของเรา ไอันนั้นเป็นของเรา ตายไม่ได้ นะ เดี่ยวไม่มีใครไปเผ่า มันจะเป็นเปรต ถ้ามันจะเป็นเปรต หนูกี้ของเรา นีก็ของเรา มันไม่ยอมตายนะ มันจะไปเผ่าสิ่งที่มันอยากได้อีกดีนี่ใจ แต่ถ้ามันทิ้งมันปล่อย มันวางนะ มันเป็นสมบัติสาธารณะ

ในเมื่อเราเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ในเมืองพุทธ ในเมืองพุทธเห็นใหม่ บริษัท ๔ ใจ อุบาสก อุบาสิกาของเขา เขาก็ชวนชวายเป็นหน้าของเขา ภิกษุ ภิกษุณีก็ชวนชวายเป็นหน้าที่ของภิกษุ ของภิกษุณี นักรบ รบกับกิเลส รบกับใจของตน ถ้ามีศีลขึ้นมาก็ฝึกหัดทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วถ้ามันมีศีลมีธรรมมันจะเป็นสัมมาสมาธิ มันจะเป็นสมาธิฝัง

ถ้าเป็นสมาธิฝัง ฝังมันมีคุณค่า ไปหาสิ่งใดมา หาเกสรมาแล้วมาเก็บไว้ในรังของมัน มันจะเป็นประโยชน์การเลี้ยงดูการอยู่อาศัยของครอบครัวฝังมัน มันเป็นประโยชน์ทั้งนั้น แล้วถ้าถึงมนุษย์เรา เราเป็นพระ น้ำผึ้งๆ น้ำผึ้งผสมยา น้ำผึ้งเห็นใหม่ ผสมทำยา ผสมเป็นอาหาร ร้อยแปดเลย

นี่ไง ถ้าจิตมันเป็นธรรม จิตเป็นสัมมาสมาธิขึ้นมา เวลาจิตสงบแล้วถ้ามันฝึกหัดๆ มันต้องฝึกหัดก่อน ถ้าสมาธิมันจะเกิดปัญญาได้ หลวงตาท่านบอกเราติดสมาธิ ๕ ปี ได้อย่างไร ถ้าสมาธิเป็นปัญญาได้มันต้องเกิดปัญญาไปแล้ว

แล้วเวลาเป็นสมาธิแล้วมันเกิดปัญญาเป็นอย่างนั้น ปัญญาเป็นอย่างนั้นปัญญาเกิดจากสมาธิเกิดจากสามัญสำนึก แล้วถ้าเกิดฝึกหัดใช้ปัญญาๆ ปัญญาที่เราใช้อยู่นี้เราก็ฝึกหัดใช้ของเรา ฝึกหัดใช้ๆ ฝึกหัดใช้มันก็หล่อหลอม หล่อหลอมหัวใจดวงนี้ให้มีทัศนคติที่ดีงามๆ

สิ่งที่ทัศนคติที่ดีงาม มันรู้มันเห็น เวลามันรู้มันเห็น อ้อ! เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ถ้ามันเห็นตามความเป็นจริงนะ ถ้ามันเห็นมันสะท้อนกิเลสใจ การเห็นอย่างนั้นต่างหากสมาธิผั่งเห็นใหม่ การเห็นอย่างนั้นเขายกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนาจากภายใน

ภายในคืออะไร จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ กิเลสมันอยู่ที่จิตนี้ เวลาสิ่งที่เขาเห็นนะ เขาบอกเลย สมาธิแมลงวัน “ไอ้พวกหลับตาๆ มันไม่รู้ไม่เห็นหรอก เห็นไม่ได้ ต้องเป็นแมลงวันหัวเขียวอย่างเรานี่บินปร้อเลยหาซากศพ หาของเหม็น แล้วรู้เห็นนะ” สงสัยมันมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่งต่อ มันจะไปรู้เห็นอะไร มันส่งออกไปยังนู่น

แต่เวลาจิตถ้าเป็นสมาธิปัญญาผั่ง จิตสงบแล้วจิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง เพราะอะไร เพราะกิเลสมันอยู่ที่จิต มันไม่ใช่ “อู้! พิจารณาวิญญาณ มันไม่เห็นวิญญาณ” วิญญาณอะไร วิญญาณนี่ตาเห็นรูป จมูกได้กลิ่น หูได้เสียง รูป รส กลิ่น เสียงอยู่ภายนอก แต่กิเลสมันอยู่ภายใน รักชอบมันอยู่ที่หัวใจ รักชอบไม่อยู่ที่วิญญาณข้างนอก

ข้างนอกและข้างใน เวลาข้างนอก เขาบอก “ไม่รู้ รู้ข้างนอกไม่ได้ จะรู้ข้างในได้อย่างไร รู้ข้างนอกไม่ได้” เพราะรู้ข้างนอกไม่ได้ สิ่งที่ถูกผู้คนคนหนาเขารู้ข้างนอก เขาเคยชินกับรูป รส กลิ่น เสียง กระแทกกับอายตนะโดยสามัญสำนึกของมนุษย์ มนุษย์นะ มนุษย์ที่ติดค้างบนโลก มนุษย์ที่ยึดมั่นถือมั่นเป็นเปรตที่จะเผ้าทรัพย์สมบัติ เขาก็รู้อายตนะ เขาก็รู้ เขาก็มันหมายจะเอาสมบัติของเขา เขาถึงได้เป็นเปรต เพราะมันอยู่ข้างนอก

สิ่งข้างนอกๆ มันส่งออก แต่การประพฤติปฏิบัติสมาธิปัญญาฝั่งมันก็รู้นอก ข้างนอกใครไม่รู้ เราไม่มีพ่อไม่มีแม่หรือ เราไม่มีพี่ไม่มีน้องใช่ไหม เราก็มีแม่มีพี่มีน้องมีความรู้สึกนี้ข้างนอก ไม่รู้ได้อย่างไร เราไม่ได้เกิดจากกอไผ่ คนเราไม่ได้เกิดจากกอไผ่ เกิดจากพ่อจากแม่ โตขึ้นมาก็มีคนรู้จักมีเพื่อนมีฝูงมันก็รู้จักไปหมดละ ข้างนอกไม่มีหรือ มีทั้งนั้น ที่ไหนไม่มีข้างนอก

เขابอก “มันไม่มีข้างนอก ไม่มีข้างนอก”

ข้างนอกส่งออก ส่งออกทั้งหมดเป็นสมุทัย ผลของมันเป็นทุกข์ จิตเห็นจิตเป็นมรรค นี่สมาธิฝั่งมันไม่ส่งออกไป การส่งออก พระกรรมฐานที่เวลาทำความสงบของใจได้บ้างนี่เข้าใจผิด นี่ก็เหมือนกัน นี่ก็เป็นมิจฉาภิกขุอันหนึ่ง เข้าใจผิดใจ ไปรู้สิ่งที่จะเกิดในอนาคต ไปรู้เรื่องอริยสัจข้างนอก ไม่รู้จักตัวเองนะ

เวลาในครอบครัวของกรรมฐาน ในครอบครัวของครูบาอาจารย์เรามันมีผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ หลวงตาท่านพูดบ่อย เวลาท่านไปเจอหลวงปู่บัว แล้วท่านมีหลวงปู่เจี๊ยะไปด้วย ท่านบอกกับหลวงปู่เจี๊ยะ “เจี๊ยะ เจี๊ยะ นี่ไง หลวงปู่บัวท่านกำลังพิจารณากาย คั่นคว่ากาย อสุภะอย่างเข้มข้นนะ นี่นักพิจารณากาย” นี่ครอบครัวของกรรมฐานเห็นใหม่

หลวงตาท่านพูดเรื่องนี้บ่อย หลวงปู่เจี๊ยะก็เล่าให้ฟัง เจี๊ยะ เจี๊ยะ เจี๊ยะ เพราะหลวงปู่เจี๊ยะท่านก็พิจารณากาย ท่านรู้ หลวงปู่มันท่านพิจารณาอริยสัจ ๔ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับวิธีการดับทุกข์ จนสิ้นขบวนการเป็นขั้นเป็นตอน จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสัจ การพิจารณา การคั่นคว่าอย่างใด ท่านต้องผ่านมาแล้ว ท่านถึงอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ได้

หลวงตาพระมหาบัวท่านเป็นพระอรหันต์ สิ้นสุดตั้งแต่หลวงปู่มันนิพพานไปแล้ว เวลาท่านมาแก้หลวงปู่บัว แล้วหลวงปู่เจี๊ยะท่านไปในงานนั้น เวลาพระกรรมฐานครอบครัวกรรมฐานเขาคุยกัน “เจี๊ยะ เจี๊ยะ เจี๊ยะ นี่หลวงตาบัวท่านพิจารณากำลังคั่นคว่าพิจารณาข้างกายๆ อย่างยอดเยี่ยมๆ” นี่ครอบครัวกรรมฐาน เวลาเขาู้ เขารู้กันอย่างนี้ แค่นี้เขาพูด เขาก็รู้ว่าอยู่ชั้นใหม่ อยู่ระดับไหน

แต่กรรมฐานมิจจาสมาธิมันไปรู้คุณธรรม มันไม่มีสาระ รู้คุณธรรมอะไร “จิตสงบแล้วมีขั้นตอน ชั้น ๑ ชั้น ๒ ชั้น ๓ ชั้น ๔” นี่ส่งออก นี่ก็เป็นมิจจอันหนึ่ง เพราะเป็นมิจจอันหนึ่งเห็นใหม่ มันถึงไม่มีจิตเห็นอาการของจิต

จิตเห็นจิตเป็นมรรค ผลจากการวิปัสสนา ผลจากการใช้ปัญญา ปัญญาพิจารณาๆ เวลาพิจารณาแล้วนะ การพิจารณา พิจารณาง่ายๆ หรือ การพิจารณามีสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน สมาธิ ผุ่งผึ่งมีกำลัง ผุ่งเวลามันไปเห็นเกสรตัวเดียวนะ มันเอาเกสรกลับมารัง มันจะชวนหมู่พวกมันไปเป็นฝูงเลย ไปช่วยกันเก็บเกสรกลับมา

สัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน พอพื้นฐานขึ้นมาแล้วฝึกหัดใช้ปัญญา การฝึกหัดใช้ปัญญาแล้วถ้าจิตมันสงบระงับ ถ้ามันจับต้องให้ดีขึ้นมา มันจะเห็นตามข้อเท็จจริง ถ้ามันเห็นตามข้อเท็จจริงขึ้นมา จิตเห็นจิตเป็นมรรค จิตเห็นจิตมันสะท้อน มันเป็นความจริงขึ้นมา นี่ใจ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา สมถกรรมฐานยกขึ้นสู่วิปัสสนากรรมฐาน นี่เป็นหัวใจของครูบาอาจารย์สายกรรมฐานที่ท่านสอนกันมาเลย

“สายสมณะๆ เราไม่ได้เป็นสมณะ เราไม่ได้ทำสมาธิ เราเลยกลายเป็นสมาธิแมลงวัน ตอมเขาไปทั่ว จับผิดเขาไปทั้งหมด” จับผิดเพราะอะไร จับผิดเพราะตัวไม่รู้ ตัวไม่รู้ถึงไปจับผิดคนอื่นไป

แต่ถ้าตัวรู้นะ โอ้โฮ! อู้ตาย! ไอนี้มันส่งออกนี้ ไอนี้มันหลงทางนะเว้ย แต่ไม่รู้ มันยิ่งพูดมันยิ่งปล่อยไป ยิ่งพูดยิ่งพยายามแสดงความสะอาดความไม่รู้ของตนออกมา ยิ่งพูดเท่าไรยิ่งปล่อยความไม่รู้ ปล่อยความไม่รู้

แต่นี่เป็นความรู้ใจ หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดกับหลวงปู่เจี๊ยะใจ “เจี๊ยะ เจี๊ยะ หลวงตาบัวนี่ท่านกำลังค้นคว้าม่างกายอย่างยอดเยี่ยมเลย ยอดเยี่ยม” แค่นี้ จบ หลวงปู่เจี๊ยะก็รู้ว่า “เอ้อ! ไซ้ชั้นนั้นๆ” นี่เหตุ พูดถึงวิปัสสนาๆ เห็นใหม่

เวลาวิปัสสนาเวลาพิจารณาไปแล้วเวลามันปล่อย ๆ ปล่อยนี่ตทั้งหมดคปหาณ เวลามันขาด ขณะคือความเป็นไปของจิต ขณะนี้มันเป็นที่หลวงตาท่านทางวิชาการท่านชำนาญมาก เวลาขณะเห็นใหม่ ขณะที่มันเป็นสมบุรณ์แบบ พอสมบุรณ์แบบนะ ขณะคือนิโรธ นิโรธคือการดับทุกข์ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ทุกข์ดับ ทุกข์ดับ

ทุกข์ที่ไหนดับ มีดับได้ใหม่ มีอะไรดับ ดับไฟใจ ดับไฟป่า เรากำลังจะสมัคสมชากดับไฟป่า เพราะไฟมันมาเกิดที่วัดบ่อยเลย พระนี่ดับแล้วดับอีก ทุกข์ดับ ทุกข์ดับ ไม่ใช่ดับไฟป่าดับไฟป่าเหนื่อยมากแต่ได้บุญ สร้างบุญสร้างกุศล สร้างบุญสร้างกุศลเพราะรักษาป่าไม่ให้ไว้กับชาติ รักษาสิ่งที่เป็นของสงฆ์ไว้กับศาสนา เราทำของเราเพื่อบุญเพื่อกุศลนั้นเป็นกิริยาบุญภายนอก

แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันต้องเกี่ยวกับหัวใจทั้งสิ้น เกี่ยวกับเรื่องภายในใจภายนอกๆ ภายนอกนี่นักดับไฟป่าเลยแหละข้างนอก

ข้างในดับไฟกิเลส ดับไฟตัดหาความทะยานอยาก ดับไฟสิ่งที่ส่งออกเป็นแมลงวันเที่ยวบินไปจับผิดคนอื่น แล้วก็ไปเอาเชื้อโรคกลับมาป้ายที่ใจของตน ในใจของตนมันก็มีกิเลสตัดหาความทะยานอยากอยู่แล้ว แล้วยังไปเอาเชื้อโรคมา เพื่อให้เกิดโรคเรื้อรังแรงขึ้นมาจากใจโดยตัวเองไม่มีวุฒิภาวะ ไม่เข้าใจอะไรเลย เป็นพระมาได้อย่างไร

แต่ก็เป็นพระศิกษานะ ถ้าเป็นพระเรียน เรียนมาอย่างนั้น ท่องจำกันมา ถือสมุดดินสอจนเน่า สมุดนี้เน่าเลยนะ แมลงวันตอมหึ่งๆ เลยละ แล้วมันก็ไขไว้ด้วย เตี้ยมันจะเข้าปาก เตี้ยมันจะเข้าคอ เตี้ยจะเข้าลูกตา เตี้ยแมลงวันจะบินออกจากปาก แมลงวันบินออกจากหูจากตาเลยสมาธิแมลงวัน

สมาธิแมลงวันมันก็ให้ผลเป็นเรื่องของแมลงวัน แมลงวันเป็นสิ่งตอมของเหม็น แมลงวันมันชอบ ของชอบของเขาของแมลงวัน ของชอบของกิเลส ของชอบของกิเลสคือเป็นสิ่งที่ปืษเป็นภัยกับหัวใจของเรา

แล้วสิ่งที่เป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นปัญญา เป็นของหอม ปากสะอาดคือปากขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปากที่ปลอดภัย ปากที่คุ้มครองบริษัท ๔ ปากที่พยายามปกป้องคุ้มครองดูแล “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”

เห็นไหม ก่อนที่ท่านจะดับขันธนิพพาน ท่านยังฝากถึงว่าอย่าประมาท อย่าเลินเล่อ อย่าไว้ใจกิเลส อย่าไว้ใจความคิดของตน อย่าเชื่อว่าตนถูกต้อง ต้องพิสูจน์ตรวจสอบ ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมามันมีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันบังสะ กิเลสขาดตั้งแขนขาด เวลาขาดไปแล้วเห็นไหม ยถาภูตัง เกิดญาณทัสสนะที่รู้

นี่ไง นิโรชอยู่ไหน ความเป็นจริงอยู่ไหน นี่ไง เขาบอกว่า “ไม่ต้องมีขณะก็ได้ ไม่ต้องมีนิโรชก็ได้” ไม่มีขณะก็ไม่มีการกระทำที่เป็นจริง ไม่มีต้นไม่มีปลาย ไม่มีการเริ่มต้น ท่ามกลางและที่สุด ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เหตุผลมันไม่สมบูรณ์ มันขาดตกบกพร่อง มันจะเป็นธรรมไปได้อย่างไร

มันเป็นธรรม เป็นธรรมเป็นการฝึกหัดใจ มันเป็นธรรมเหมือนนักกีฬา นักกีฬาเขาตัดเยาวชนมาฝึกหัดๆ แล้วเขาก็ตัดเอาคนที่พอมีแว่วไว้พัฒนาต่อเนือง ไอ้คนที่ฝึกหัดที่แล้วไม่มีแว่ว เอ็งกลับไปทำนานะ เอ็งกลับไปเรียนหนังสือเพราะว่าเอ็งทำไม่ได้

เราประพฤติปฏิบัติกันอยู่นี้ก็เป็นอย่างนี้ ฝึกหัดๆๆๆ ฝึกหัดให้หัวใจเราเข้มแข็ง ฝึกหัดให้เรามีทักษะ ฝึกหัดให้เราเข้าสู่สัจธรรม แล้วมันมีโอกาสเข้าสู่สัจธรรมได้หรือไม่ได้ นี่ปัจจุตัง สันติภูมิจุโก ทุกคนมีสิทธิ์หมดละ

ถ้ามันมีสิทธิ์แล้วสิทธิ์ของเรา เราทิ้ง เราวางไปเองนะ สิทธิ์ของเรา แต่เราไม่ใช้ เราวางสิทธิ์ของเรา แล้วเราก็ไปโลดเต้นเล่นกระโดดกับเรื่องโลกๆ อยู่กับสังคมนะ เกิดมากับโลก แล้วก็จะตายไปกับโลก มีตมาก็มีตไป

แต่เรามีตมา เราจะสว่างไป ถ้าเราจะสว่างไป เราจะชวนชวาย มั่งกายจะไม่ประสบความสำเร็จ ละเอียดรอบคอบมันจะทุกข์ มันจะยาก มันยากแสนเข็ญขนาดไหนก็จะพยายามของเราไป ถ้ามันดับแค้นขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำได้ละ ดับแค้นขนาดไหน มัน

ทุกข้มันยากขนาดไหน หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านมาแล้ว หลวงปู่มั่นท่านเห็นพวกเรานะ ยิ้มๆ
เลยละ

อาจารย์กงมามาเมืองจันท์ แล้วเห็นพระที่รุดงค์มาเมืองจันท์อุดมสมบูรณ์ ร้องไห้เลย
หลวงปู่กงมาร้องไห้ นี่สิ่งที่ในประวัติเขียนกันมา แล้วถามว่าร้องไห้ทำไม “กรรมฐานมัน
หมดแล้วแหละ มันติดปากติดท้อง มันติดอาหารอร่อย มันติดของดีๆ แล้วมันจะมูมานะทำความ
เพียรขึ้นมาได้ยาก”

หลวงปู่กงมาท่านสิ้นกิเลสนะ ท่านทำของท่านมานะ นี่สัจจะความจริงใจ ท่านรู้จักกิเลส
มันดี ลองได้ยั่ววนทุกเช้าๆ เรียบร้อย ไปไหนไม่รอด

แต่ถ้าเป็นจริงๆ ขึ้นมาไง ครูบาอาจารย์ท่านเห็นท่านรู้เลย เพราะคนที่สู้กับกิเลสไม่รู้จัก
กิเลสไง เห็นพระอยู่ร่มเย็นเป็นสุข อยู่สุขสบายนะ ร้องไห้เลย หมดแล้วละกรรมฐาน มันก็อยู่
แค่ถ่านส้วมนั้นนะ มันจะเอาจริงเอาจังที่ไหนขึ้นมา

แต่ถ้าเป็นจริงเป็นจริงขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาครูบาอาจารย์ทัศนคติมุมมอง มุมมองของพระ
อรหันต์ มุมมองของครูบาอาจารย์อย่างหนึ่ง มุมมองของสังคัม มุมมองของโลกก็อย่างหนึ่ง
มุมมองของโลกอยากส่งเสริมอยากเชิดชู แต่เชิดชูให้จมปลักอยู่นั้นไง

แต่ถ้าเป็นมุมมองของครูบาอาจารย์นะ มันยิ่งอดยิ่งอยาก ช่างมัน ช่างมัน เดี่ยว
มันจะดี แล้วเดี๋ยวมันจะเจริญงอกงามขึ้นมา แล้วถ้างอกงามขึ้นมาจะ ศากยบุตรพุทธ
ชิโนรสเป็นบุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นชาติเป็นตระกูลของหลวงปู่
มั่น พยายามฝึกฝนขึ้นมาให้เรามีกำลังใจขึ้นมา ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นสมบัติในใจ
ของเรา เอวัง